

Borg bulletin

Månedlig nyhetsbrev fra Borg biskop og bispedømmeråd. November 2014

I dette nummeret

- 1 Hilsen fra biskopen
- 2 Månedens suksesshistorie
- 3 Søknadsfrister kultur
- 4 Inspirasjonssamling grønn menighet
- 5 Kirkevalget 2015
- 7 Kalender

Ikke innvandrere, men medvandrere!

Kjære medarbeidere,

10. november inviterte jeg til Rådslag om «radikalisering» eller voldelig ekstremisme blant kristne og muslimer der muslimske og kristne ledere i Nedre Glomma-regionen deltok. En av deltagerne var Safia Abdi Haase, en legendarisk kvinne fra Somalia som bor og arbeider i Halden. Nylig ble hun Ridder av St. Olavs Orden for sin innsats for kvinners helse og særlig kampen mot kvinnelig kjønnslemlestelse.

Mange av muslimene som bor i vårt bispedømme er kommet hit fordi de har flyktet fra kristen, voldelig ekstremisme i f.eks. Bosnia og Libanon, jødisk ekstremisme i Det hellige land, sekulær undertrykkelse i Tyrkia eller Syria, eller forskjellig muslimsk ekstremisme i Iran, Irak, Afghanistan eller Syria. Rådslaget ble holdt i Den bosniske moskeen i Sarpsborg der alle sammen er i Norge fordi de ble massakrert av kristne serbere under borgerkrigen på 1990-tallet.

Rådslaget viste oss at vi som religiøse ledere har en felles utfordring i å sørge for at våre barn og unge ikke blir ekskludert fra storsamfunnet. Ungdom i drift uavhengig av religiøs tilknytning og som opplever manglende akseptering og anerkjennelse fra storsamfunnet, må sees og lyttes til. De må gis mulighet til å oppdage de verdiene vi har i kristendom og islam om alles menneskeverd og visjonen om fredelig sameksistens mellom mennesker av ulik oppfatning, sosial klasse og kulturelle særtrekk.

Safia ga oss en visjon som hvordan vi skal se på hverandre i det nye Norge som nå vokser frem, ikke minst i vårt bispedømme: La oss se på hverandre som medvandrere, og ikke lenger stemple noen av oss som innvandrere med ukjente problemer for minoriteten!

Jeg tror Safia har mye rett. I alle fall skal vi som medarbeidere i Den norske kirke opptre som medvandrere og ledsagere i møte med mennesker og grupper av mennesker med krevende livserfaringer og livsoppfatninger. Slik Jesus møtte mennesker. Det er vårt oppdrag – og vår glede!

Vennlig hilsen

Atle Sommerfeldt
biskop

Ungdom i drift uavhengig av religiøs tilknytning og som opplever manglende akseptering og anerkjennelse fra storsamfunnet, må sees og lyttes til.

Månedens suksesshistorie

Dør-til-døraksjon til 4-åringene i Holleby

Menighetsrådsleder Margareth Olseng i Holleby menighet ble utfordret av daglig leder til å få flere fireåringer på kirkebokutdeling enn nabosoknene. Margareth tok utfordringen. Hun satte av tre ettermiddager og gikk fra dør til dør. Invitasjon var sendt ut på forhånd- og samme invitasjon ble medbragt til husbesøkene. – Jeg grudde meg litt, dette var liksom ikke helt min stil, sier Margareth, hvordan ville folk møte meg?

Reaksjonene var utelukkende positive. – Det var skikkelig trivelig, sier Margareth. Folk satte pris på den personlige kontakten og det ble mange hyggelige samtaler med folk jeg ikke hadde snakket med før. At dugnadsarbeidet skulle bli en så hyggelig opplevelse for meg også, ble en positiv overraskelse.

Og resultatet? 22 av 27 fireåringer kom til kirka for å få 4-årsbok!

Rapportering av kirkeårsstatistikk 2014

Hele 65 personer kom på fagdag rapportering. Det ble en bra dag hvor deltagerne deltok aktivt med innspill og kommentarer til SSB og Kirkerådets skjema. Både SSB og Kirkerådet var takknemlige for alle innspillene. Så gjenstår det å se om rapporteringen blir enklere i januar for menighetene. Vi håper det! Spesielt interessant var muligheten til delegerede spørsmål. SSB gjør en del endringer i skjemaet i år- Frem til 28. november vil skjemaet ligge ute til testing, det er en god mulighet for menighetene til forberedelse av årsrapporteringen. Endelig skjema uten sendknapp legges ut 1. desember. Da kan man lagre opplysninger. Endelig skjema med sendknapp legges ut 1. januar med frist 20. januar. Slik det ser ut nå blir det ikke noe ekstrareportering til Bispedømmerådet i år.

Kommende søknadsfrister og nytt fra kulturrådgiveren

I desember har følgende støtteordninger søknadsfrist:

1. desember: OVF (Opplysningsvesenets fond): Søknadsskjema blir ligger på Borg bispedømmes nettsider, og søknaden sendes til bispedømmerådet. Kriteriene for tildeling er som foregående år, med fordeling til prosjekter innenfor diakoni, kirkemusikk og kultur, barn og unge og gudstjenesteliv. Arbeid med systematisk menighetsutvikling (for eksempel i samarbeid med MF, se www.mf.no/muv-utvikler-menigheter), samt tiltak som faller innenfor satsingsområdene for strategiplanen, vil bli prioritert.

2. desember: Kirkemusikkordningen, og diverse andre støtteordninger i Kulturfondet, Norsk kulturråd (www.kulturrad.no)

Kort om kirkemusikkordningen: Ordningen har som formål å utvikle kirken som konsert- og kunstarena og å vitalisere og fornye profesjonelt musikkarbeid og konsertproduksjon i kirken. Økt rekruttering til kirkemusikkfeltet er et overordnet mål. Prosjektet må involvere profesjonelle kunstnere, og helst ha et langsiktig perspektiv.

Egil Hovland-festivalen 2014

I allehelgenshelgen ble Egil Hovland-festivalen 2014 avholdt i sentrumskirkene i Fredrikstad. Drøyt tre døgn spekket med konserter, foredrag, barnekormønstring, konferanse og messer engasjerte mange, både utøvere og publikum. Både musikalsk og faglig var nivået høyt, og stemningen var likeså. Vi takker alle medvirkende og frivillige for en super innsats, og ønsker alle publikummere velkommen til ny festival i oktober 2015!

Kulturkurs: Stemmebruk i barne- og ungdomskoret

Hva kjennetegner barne- og ungdomsstemmen? Hva skjer egentlig i stemmeskiftet? Hvorfor og hvordan varmer vi opp? Hvordan skal jeg velge godt repertoar til koret mitt? Fredag 6. februar kan du få svar på disse og mange andre spørsmål du har om stemmebruk i kor. Sangpedagogene Åshild Kyvik Bauge og Randi Clausen Aarflot inviterer til et praktisk kurs for alle som driver sangaktiviteter med barn og ungdom, uavhengig av alder og nivå. Kurset er i regi av Borg bispedømme og Ung kirkesang. Mer informasjon om tid og sted kommer på nettsidene etter hvert, men hold av dagen!

Inspirasjonssamlinger for grønne menigheter!

Grønn kirke

Et revidert opplegg for grønne menigheter er nå klart fra Kirkerådet. I Borg har vi 51 grønne menigheter- og 25 har sagt at de vurderer å bli grønn menighet.

Tirsdag 20.januar i Lillestrøm kirke og tirsdag 27.januar på Moss arena blir det inspirasjonssamlinger for dere

som er grønne menigheter og dere som vurderer å bli det. Hans Jorgen Schorre fra Kirkerådet kommer for å fortelle om det reviderte opplegget og om

klimameldingen til Den norske kirke. Reidun Sørli forteller

om hvordan menighetene kan legge opp det praktiske arbeidet, og Øystein Spilling står for et økoteologisk innslag. Sett av datoen- meld dere på via nettsidene kirken.no/borg.

[borg](http://kirken.no/borg).

Det er også etablert en facebookside hvor vi kan dele erfaringer og tipse hverandre om grønne tiltak:

<https://www.facebook.com/gronnkirke>

Status nettbølgen 2014

Neste nettdag 2 er på Sten menighetshus 19.november, der er det mange påmeldte- og det er plass til fler. Påmelding: <http://kirken.no/nb-NO/bispedommer/borg-bispedomme/kalender/nettdag-21/>

Det blir også nettdager i vårsemesteret for dem som ikke har hatt anledning i høst.

Status strategiarbeidet

Nå har alle prostier unntatt Øvre Romerike hatt strategisamlinger med biskop og leder av bispedømmerådet. Vi har fått mange gode innspill og kommentarer- så dette lover godt for at kvaliteten på den ferdige strategiplanen blir bra. Det har kommet inn 24 hørings svar så langt- fristen for innspill er 21.november.

Kirkevalg 2015- viktig informasjon og datoer!

Valgarbeidet er godt i gang! Alle prostier unntatt ett har valgt sine medlemmer til nominasjonskomiteen. Alle ansatte og fillitsvalgte i kirken oppfordres til å bidra til at medlemmer i Den norske kirke blir bevisste på at de kan stille til valg dersom de ønsker det. Det er menighetsråd, ungdomsråd og nominasjonskomiteens medlemmer som kan foreslå kandidater, forslag fra andre må altså sendes via ett av disse organene. Innsending av kandidatforslag på leke medlemmer til bispedømmerrådet kan gjøres både på epost og på nett:

<http://kirken.no/nb-NO/bispedommer/borg-bispedomme/for-ansatte/kirkevalg-2015/>

Viktig informasjon:

Kirkevalget 2015

- Kirkevalget foregår 13. og 14.september 2015
- Reglene for valget er vedtatt av KM 2014 og er tilgjengelig på www.kirken.no. Der ligger også de viktigste tidsfristene for Menighetsrådsvalget.
- Målinger etter valget skal vise at Den norske kirkes medlemmer opplevde at:
  - o de kunne stille til valg om de ønsket det
  - o de kunne stemme hvis de ønsket det
  - o de visste hvem de stemte på
- Det er fremdeles et resultatmål å øke valgdeltagelsen fra tidligere år.
- Reglene og ansvarsfordelingen er i hovedsak som ved forrige valg, men noen viktige endringer er det, bl.a.:
  - o Flere frister er forskjøvet fram i tid- se oversikt datoer under.
  - o Mulig med tilleggsnominasjon ved Menighetsråd (MR)-valget
  - o Bispedømmerråds (BDR)valget: mulighet for flere lister.
  - o Ved BDR- valget stemmer man ved å levere en seddel, må ikke å krysse av.
- Borg BDR har vedtatt direkte valg til bispedømmerrådet/kirkemøtet. Det blir altså ikke valg i menighetsrådene av medlemmer til leke kandidater til BDR. Menighetsrådene har innflytelse gjennom valg av nominasjonskomitè og å legge inn forslag på kandidater.

Viktige datoer i valget av nytt bispedømmerråd

- 15.desember 2014. Nominasjonskomiteene skal være valgt.
- 15.januar 2015- frist til å foreslå kandidater til bispedømmerrådet.
- 1. mars: Kunngjøring av foreløpige kandidatlistene fra nominasjonskomiteene.
- 1. mai: Frist for alternative kandidatlistene ved valg av leke medlemmer
- 1.mai: Frist for tilleggsnominasjon ved valget av prest og lek kirkelig tilsatt
- 4. juni: Ev. frist for tilleggsnominasjon til valget av leke medlemmer
- 8. juni: Siste frist for å kunngjøre kandidatlistene (gjelder også menighetsrådsvalget)

Hvem gjør hva i valget- både til menighetsråd og bispedømmeråd?

I de menighetene som har ansatt en kirkeverge, daglig leder, administrasjonsleder, sekretær for menighetsrådet eller liknende, vil denne personen stort sett bli den som gjør det meste av det praktiske valgarbeidet. Valgarbeidet fører med seg mange administrative oppgaver. Det er for eksempel lurt at:

- hvert sokn har en person som er administrativt ansvarlig for valget. Bortsett fra for de aller minste soknene går dette best for menigheten hvis det er en ansatt som gjør dette.
- Vi har i bakhodet at sommerhalvåret 2015 vil kirkevalg kreve en del administrativ kapasitet. Pass på dere selv og ikke planlegg for mye parallelt.
- Ca. en måned før valget, den perioden det er forhåndsstemming, må det være noen til å ta imot forhåndsstemmene, enten på felleskontor eller lokalt. Det kan ta en del tid hvis mange kommer.
- Nominasjonskomitéen for menighetsrådsvalget skal være ferdig med lista til 1. mai. Menighetsrådet oppnevner nominasjonskomité på minst tre medlemmer i god tid før dette.
- De som har menighetsblad bør passe på at det kommer ut på tider som gjør det mulig å
  - o fortelle om muligheten til å stille som kandidat
  - o fortelle om muligheten til å sette opp egne kandidatlistor, uavhengig av nominasjonskomitéen (NYTT!).
  - o Aller viktigst: Noen uker før valget vil alle menigheter ha behov for å informere om

Valgsamlinger/kurs

Valgrådet vurderer i desember behovet for valgkurs etter innspill fra kirkevergene og prostene. Mer informasjon om dette kommer senere.

Vi ønsker velkommen:

Martin-Oskar Enstad – tilsatt som sokneprest i Nedre Romerike prosti med tjenestested Skedsmo sokn

Hanne Gunntveit Sinkerud – tilsatt som sokneprest i Østre Romerike prosti med tjenestested Bjørkelangen og Setskog sokn

Oppdatert kalender med oversikt over kurs og annet som skjer, finner dere i kalenderen på www.kirken.no/borg.

Møter/Arrangementer

Nettdag 2 skrive og publisere- Skedsmo	19.nov
Fagdag diakoner	27.nov
Fagdag ABV	2.des
RAMU	3.des
Kontaktmøte mellom bispedømmerådet og fagforeningene	3.des
Biskopens fagdag for kateketer, menighetspedagoger m.fl.	5. des
Bispedømmerådsmøte	9.des
Fagdag ungdomsarbeid	20.mars
Ungdomsting	21-22.mars

Biskopens kalender i utvalg

Visitat i Asak, Tistedal, Idd og Enningdal	18.-24.nov
Biskopens prostibesøk i Øvre Romerike prosti	26.nov
Vigsling av Son kulturkirke	30.nov
Møte med prostesekretærene	8.des
Prostemøte	15.des
Lærerpensjonistene i Østfold	17.des
Nyttårsmottagelse	11.jan

Fra fagdag rapportering. Rådgiver Andreas Aarflot Henriksen forteller at kun 33 % av menighetene har tatt i bruk direkte rapportering via fagsystemene sine til medlemsregisteret. Er din menighet en av dem som ikke har gjort det? Ta kontakt med Kirkerådet. Spar tid!

Velkommen med tips og innspill til Borgbulletin til karianne.nes@kirken.no

DEN NORSKE KIRKE

Borg biskop / Borg bispedømmeråd

www.kirken.no/borg

Finn oss på Facebook: <https://www.facebook.com/#!/kirkeniborg>